

Zkouška znalosti hub - informační materiál

Krajská hygienická stanice Středočeského kraje uspořádala, v souladu s platnými právními předpisy, v průběhu loňského roku 2020 pro předem přihlášené zájemce zkoušku ze znalostí hub. Zkoušku absolvují převážně zájemci, kteří chtějí prodávat houby z vlastního sběru konečnému spotřebiteli, nebo k dalšímu zpracování pro potravinářské účely, eventuálně do zařízení stravovacích služeb.

Úspěšnému absolvování zkoušky musí předcházet důkladná příprava zájemce, neboť kritéria pro udělení osvědčení o znalostech hub jsou nastavena, v zájmu ochrany zdraví spotřebitelů a konzumentů, poměrně přísně. Celkem se na zkoušky v loňském roce přihlásilo 7 uchazečů. Jednalo se o dlouholeté houbaře.

Uchazeče zkoušela tříčlenná odborná komise, jejímž členem byl také zástupce České mykologické společnosti.

Zúčastnění nejprve museli úspěšně absolvovat písemnou část, kdy podmínkou postupu k ústní části bylo správné zodpovězení minimálně dvou třetin otázek, přičemž otázky týkající se jedovatosti hub musely být zodpovězeny správně všechny. Písemný test ověřoval také znalosti právních předpisů v dané oblasti, např. podmínky skladování, sběru a prodeje hub, označování, spotřební lhůty nebo projevy otrav houbami.

V rámci ústní části zkoušky museli uchazeči prokázat praktickou znalost rozlišení hub podle fotografií jedlých a jedovatých hub a znalost nejčastějších otrav houbami včetně souvisejících zásad poskytování první pomoci.

Všichni přihlášení adepti v požadovaném rozsahu zkoušky složili, a proto jim mohlo být předáno osvědčení o znalosti hub. Osvědčení opravňuje uvádět na trh volně rostoucí jedlé houby určené k prodeji konečnému spotřebiteli nebo dalšímu zpracování pro potravinářské účely, případně k prodeji do zařízení stravovacích služeb. Osvědčení prokazující znalost hub musí mít rovněž provozovatel potravinářského podniku provozující stravovací službu, který používá k výrobě nebo přípravě pokrmů volně rostoucí jedlé houby z vlastního sběru, nebo musí mít ustanoveného odpovědného zástupce, který má osvědčení prokazující znalost hub.

Osvědčení

Získaná osvědčení se vydávají na dobu od dvou do deseti let, v závislosti na věku žadatele.

Platnost osvědčení zaniká

- po uplynutí 10 let ode dne jeho vydání u osob ve věku do 60 let,
- po uplynutí 5 let ode dne jeho vydání u osob ve věku od 60 do 65 let,
- po uplynutí 2 let ode dne jeho vydání u osob starších 65 let.

Právní úprava

- [vyhláška č. 157/2003](#), kterou se stanoví požadavky pro čerstvé ovoce a čerstvou zeleninu, zpracované ovoce a zpracovanou zeleninu, suché skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich, jakož i další způsoby jejich označování, ve znění pozdějších předpisů – **část HOUBY**.
Tato vyhláška upravuje požadavky pro houby, členění, označování, požadavky na jakost a uvádění na trh.
Příloha č. 13 – seznam volně rostoucích a pěstovaných jedlých hub určených k přímému prodeji nebo k dalšímu průmyslovému zpracování pro potravinářské účely
Příloha č. 14 – Členění na skupiny a podskupiny
- [zákon č. 110/1997 Sb.](#), o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů - **§ 3**
Tento zákon upravuje odbornou a zdravotní způsobilost, osvědčení a jeho platnost
- [vyhláška č. 475/2002 Sb.](#), kterou se stanoví znalosti pro získání osvědčení prokazujícího znalost hub, způsob zkoušek, jakož i náležitosti žádosti o osvědčení (vyhláška o zkoušce znalosti hub)
Tato vyhláška upravuje náležitosti žádosti, rozsah znalostí pro získání osvědčení, pravidla vlastní zkoušky a náležitosti osvědčení.
Příloha č. 2 – seznam rozlišovaných jedovatých hub
- [zákon č. 258/2000 Sb.](#), o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů - **§ 24**
Tento zákon upravuje povinnost provozovatele stravovacích služeb, používajícího k přípravě pokrmů jedlé houby z vlastního sběru

Vyhláška o zkoušce ze znalosti hub stanoví **rozsah znalostí pro získání osvědčení** prokazujícího znalost hub, který spočívá ve **znalostech právních předpisů** (vyhláška č. 157/2003, kterou se stanoví požadavky pro čerstvé ovoce a čerstvou zeleninu,

zpracované ovoce a zpracovanou zeleninu, suché skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich, jakož i další způsoby jejich označování, ve znění pozdějších předpisů). Dále musí žadatel vždy **prokázat způsobilost rozlišení jedlých a jedovatých hub** podle názorných pomůcek např. atlasu (seznam rozlišovaných jedovatých hub je součástí přílohy č. 2 vyhlášky o zkoušce znalosti hub), u vybraných druhů hub, majících jedovaté dvojníky se dotazy zaměřují na jejich vzájemné rozpoznání. Dále jsou ověřovány znalosti příčin nejčastějších **otrav z hub, zdravotních projevů** otrav z hub a souvisejících zásad **poskytování první pomoci**. V rámci zkoušky jsou sledovány základní praktické houbařské zkušenosti adepta a jeho vztah k houbám obecně.

Náležitosti žádosti

Ke zkoušce ze znalosti hub na KHS Středočeského kraje se sídlem v Praze se může přihlásit jen osoba **plnoletá**, mající osvědčení o **zdravotní způsobilosti** k této činnosti a mající **místo trvalého pobytu v Středočeském regionu** (případně sídlo právnické osoby, jde-li o ustanoveného odpovědného zástupce právnické osoby). Zdravotní způsobilost osvědčuje na základě odborného vyšetření zraku praktický lékař, který osobu registruje. V žádosti o provedení znalosti hub se uvede: jméno, příjmení, popřípadě titul, adresa místa trvalého pobytu, datum a místo narození, číslo občanského průkazu nebo cestovního pasu, jde-li o osobu s povolením pobytu, dosažené vzdělání a jeho zaměření, délku a obsah dosavadní praxe na úseku sběru, třídění a zpracování hub. K žádosti žadatel připojí originál nebo úředně ověřenou kopii dokladu o zdravotní způsobilosti.

Formulář žádosti naleznete zde: http://www.khsstc.cz/obsah/zadosti_500_1.html

Organizace zkoušek

Zkoušky jsou každoročně pořádány ve dvou termínech. V letošním roce jsou vyhlášeny termíny 01.06.2021 a 15.06.2021 [viz pozvánka](#). Zkoušky se uskuteční za předpokladu, že to umožní epidemiologická situace ve výskytu onemocnění COVID – 19. Přihlášku ke zkoušce s uvedením **všech náležitostí** (viz výše) je třeba doručit **nejpozději do 5 dnů před termínem zkoušky** na adresu Krajské hygienické stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze, odbor hygieny výživy a PBU, Dittrichova 17, 128 01 Praha 2 nebo prostřednictvím datové schránky (ID datové schránky Krajské hygienické stanice Středočeského kraje: **hcai8e**)

Správní poplatek

Za vydání osvědčení prokazujícího znalost hub platí žadatel **správní poplatek** dle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, **ve výši 500,- Kč**. Správní poplatek žadatel platí až **po úspěšném absolvování zkoušky**. Osvědčení je žadateli vydáno **po předložení kolkové známky v dané hodnotě, nebo v případě bezhotovostního převodu po připsání příslušné částky na účet č. 19-2829111/0710, variabilní symbol IČO nebo rodné číslo žadatele, specifický symbol 1361**.

Studijní materiály

K přípravě na tuto zkoušku lze využít odborné publikace i materiály dostupné na internetu.

Případně je možno shlédnout záznam přednášek, které pořádala v letošním roce Česká mykologická společnost:

"Kodexové houby I", přednášející Markéta Vlčková, 30.03.2021 – díl zaměřený na jedovaté houby, které musí žadatel o vykonání zkoušky znát. Seznámíte se v ní nejen s jejich popisem, ale i s účinky jejich jedů na lidský organismus. <https://youtu.be/f7dqjQOrDf4>, nebo <https://www.youtube.com/watch?v=f7dqjQOrDf4>

"Kodexové houby II", přednášející Dr. Petr Souček, 06.04.2021 – díl zaměřený na jedlé tržní druhy hub rostoucí ve volné přírodě. https://youtu.be/IIB_RNNHijE, nebo https://www.youtube.com/watch?v=IIB_RNNHijE

"Kodexové houby III", přednášející Dr. Petr Souček, 13.04.2021 – díl zaměřený na poslední skupinu jedlých tržních druhů hub rostoucích ve volné přírodě (holubinky) a dále houby pěstované. <https://youtu.be/jiB6BmKm30k>, nebo <https://www.youtube.com/watch?v=jiB6BmKm30k>

Z odborných publikací jsou ke studiu vhodné atlasy hub. Užitečné jsou i informace na odborně zaměřených internetových stránkách (například na webu České mykologické společnosti je dostupný materiál „Co dělat při podezření na otravu houbami“). Další materiály lze najít i na stránkách Wikipedia, kde jsou dostupné články „Tržní houby v České republice“ a „Tržní houby v Československu“.

http://cs.wikipedia.org/wiki/Tr%C5%BEen%C3%AD_houby_v_%C4%8Cesk%C3%A9_republice

http://cs.wikipedia.org/wiki/Tr%C5%BE%C3%AD_houby_v_%C4%8Ceskoslovensku

Za pomoci výše uvedených materiálů, právních předpisů a vzdělávacích akcí se lze připravit na zkoušky, které bude v letošním roce organizovat mimo jiné i Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze, přičemž termíny jsou vypsány na červen. Pozvánka ke zkoušce je zveřejněna na webových stránkách www.khsstc.cz.

Zpracovali: Ing. Michal Novotný, Ing. Jarmila Miškovská

Zpracováno dne: 13.05.2021